

Att: Helmers

HEDEMARKEN TINGRETT

DOM

Avsagt: 19.03.2004

Saksnr.: 04-003964MED-HEDM

Dommere:

Dommerfullmektig

Kristian Østby-Deglum

Meddommere:

Fr

Anne Marie Jønsberg

Hr

Asbjørn Olafsen

Hedmark politidistrikt

Politifullmektig Christian Stenberg

mot

Advokat Jens Bj. Grønland

Etter rådslagning og stemmegivning for lukkede dører, ble det for åpne dører avsagt slik

D O M :

[REDACTED] er født [REDACTED] 1986 og bor hjemme hos sine foreldre i [REDACTED] Hamar. Hun er ugift og har ingen barn. Hun er skoleelev ved [REDACTED]. Hun oppbeærer ca kr 20.000 pr år og har ingen formue.

Hedmark politidistrikt utferdiget den 23.10.2003 forelegg mot [REDACTED], som etter manglende vedtakelse, i medhold av straffeprosessloven § 248, er oversendt Hedemarken tingrett til domfellelse for overtredelse av:

Straffelovens § 390a

for ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd å ha krenket en annens fred

Grunnlag er følgende forhold eller medvirkning til dette:

Torsdag 12. juni 2003, i [REDACTED] i Hamar, svarte hun på en melding på en opprettet profil på Hamar Ungdom. no /s nettside som er tilgjengelig for alle og som lød [REDACTED] er ei hore- hater a' og skrev der på nettsiden: "også har hun en søster som heter [REDACTED]? Gikk i klassa til [REDACTED] i 6 år på barneskolen, har jo hatt noe med [REDACTED] å gjøre også, hater de begge to og moren deres enda mer! " På denne måte krenket hun [REDACTED] fred.

Hovedforhandling i saken ble holdt den 10.03.2004 i Hedemarken tingretts lokaler i Hamar tinghus. Tiltalte møtte sammen med sin forsvarer, advokat Jens Bj. Grønland, og sin mor [REDACTED]. Tiltalte forklarte seg. Det ble avhørt 2 vitner. For øvrig ble det foretatt slik dokumentasjon som rettsboken viser. Tiltalte erklærte seg ikke straffeskyldig.

Etter prosedyren nedla aktor slik

p å s t a n d :

1. [REDACTED] dømmes i henhold til tiltalen til en bot stor kr 6.000, subsidiært fengsel i 12 dager dersom boten ikke betales.
2. Saksomkostninger ilegges ikke.

Etter prosedyren nedla forsvareren slik

p å s t a n d :

██████████ frifinnes og betraktes subsidiært på mildeste måte.

Skyldspørsmalet:

Nettstedet "hamarungdom.no" er primært opprettet for ungdom i Hamar. Nettsiden er en omfattende og bred informasjonskanal for ungdommen, og man kan, ved bl a å oppgi mailadresse og fødselsdato, etablere sin egen profil på nettstedet. Ved å opprette en slik profil får man tildelt brukernavn og passord, og gjennom pålogging tilgang til diverse øvrige tjenester på "hamarungdom.no", herunder tilgang til en intern meldingstjeneste, samt tilgang til de øvriges profiler. Ved å få tilgang til andres profiler, får man også tilgang til disses elektroniske gjestebøker hvor man skrive gratulasjoner, hilsener, meldinger osv. I dag er det ca 11.000 opprettede profiler på "hamarungdom.no".

Startsiden på nettstedet "hamarungdom.no" har en egen kolonne som heter "Dagens bursdagsbarn". Som en automatisk følge av at man oppgir fødselsdato i forbindelse med opprettelse av egen profil, føres man opp på denne listen kronologisk etter alder. Andre påloggede brukere av "hamarungdom.no" kan så klikke på et navn på bursdagslisten og derved få tilgang til vedkommendes profil og gjestebok.

Den foreliggende saken startet med at navnet "bitchy bitchy" var oppført på bursdagslisten den [REDACTED] 2003. Natt til den [REDACTED] 2003 klikket tiltalte seg inn på dette navnet og fikk da på vanlig måte tilgang til vedkommende profil. Under "Beskrivelse" var følgende tekst oppført på profilen "bitchy bitchy":

"halla...

jeg er ei sprø jente på 20 år!!!!!!

alle som ikke visste det... ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ r ei hore!!! hater a!

Fornærmedes far anmeldte denne profilbeskrivelsen til politiet den 13.06.2003. Den 14.06.2003 klokken 01:23, skrev tiltalte følgende melding i gjesteboken til "bitchy bitchy":

"hei, er det [redacted] i 10 på ajer ungdomskole??
hvordan kjenner du hun hvis du er 20?
Hva heter du egentlig?"

Den 14.06.2003 klokken 01:23 ble bl a også følgende melding, skrevet av profilen "volvo_jinta", registrert i gjesteboken til "bitchy bitchy":

"Heisann!
Gratulerer med dagen!!!
Hvem er du da?
[redacted]...skikkelig hore! Enig med deg der!
Klemz!"

"Bitchy bitchy" besvarte tiltaltes melding den 14.06.2003 klokken 13:09, ved å skrive følgende melding i tiltaltes gjestebok:

"er i slekt(uheldigvis)...
jeg heter [redacted]...
åssen det??
tror ikke du kjenner a så godt som meg...
hu har fortalt meg at hu har guttehormoner...hu får ikke mensen før hu er 19-20
år...det er ikke no synd på hu...hu har mænnkropp..."

Tiltalte besvarte denne meldingen igjen ved å gå inn på gjesteboken til "bitchy bitchy" hvor hun skrev følgende klokken 13:11 den 14.06.2003:

"også har hun en søster som heter [redacted]?
gikk i klassa til [redacted] i 6 år på barneskolen...har jo hatt noe med
[redacted] å gjøre også
hater de begge to

og moren deres enda mer!!".

Det er denne meldingen som er grunnlaget for tiltalen i vår sak. På bakgrunn av fremlagte utskrifter av "hamarungdom.no" datert [redacted] 2003, legger retten til grunn at profilbeskrivelsen omhandlende fornærmede [redacted] på profilen "bitchy bitchy" var fjernet på det tidspunktet hvor tiltalte skrev denne meldingen.

Spørsmålet er så om tiltalte ved sin ovenfor siterte melding har gjort seg skyldig i en forseelse etter straffeloven § 390a.

Straffeloven § 390a første ledd lyder:

"Den som ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred eller som medvirker hertil straffes med bøter eller fengsel inntill 6 måneder.

Innledningsvis skal retten påpeke at det ikke er tvilsomt at tiltaltes melding har kommet til fornærmedes kunnskap. Tiltalte har imidlertid forklart at dette ikke var hensikten. Retten skal i denne forbindelse bemerke at det innebærer en viss begrensning i publisiteten at den aktuelle meldingen er skrevet i gjesteboken til "bitchy bitchy". For å kunne lese meldingen måtte man for det første ha brukernavn og passord til "hamarungdom.no", for det annet måtte man finne frem til profilen "bitchy bitchy" og for det tredje måtte man gå inn på gjesteboken tilhørende "bitchy bitchy". Til tross for de nevnte begrensninger i publisiteten, legger retten til grunn at det var stor grad av sannsynlighet for at meldingen ville komme fornærmede til kunnskap. Retten skal i denne forbindelse vise til at de ungdommer som har etablert seg som brukere av "hamarungdom.no" stort sett består av ungdom fra Hedmark fylke og i særlig grad fra Hamar by. Brukerne er stort sett ungdom innenfor et begrenset aldersintervall og sidene til "hamarungdom.no" har stor popularitet. Vitnet Christoph Schmitz, som deltar i driften og administrasjonen av nettstedet forklarte at "hamarungdom.no" hadde 3,1 millioner sidevisninger i februar 2004. Retten legger derfor til grunn at mer eller mindre oppsiktsvekkende meldinger og ytringer som er nedfelt i noens profilbeskrivelser eller i noens gjestebøker temmelig raskt vil spre seg i det relevante ungdomsmiljøet. I den foreliggende saken kom profilbeskrivelsen tilhørende "bitchy bitchy" fornærmede til kunnskap samme dag som "bitchy bitchy" var oppført som "Dagens

bursdagsbarn", dvs den [redacted] 2003. De andre meldingene, herunder den melding som tiltalen omhandler, kom til fornærmedes kunnskap samme dag som de var skrevet, dvs den [redacted] 2003. Meldingen skrevet av tiltalte ble medtatt i anmeldelsen fra hennes far den 17.06.2003.

Selv om retten således ikke har funnet det bevist at tiltalte hadde hensiktsforsett, har retten funnet det bevist at det forelå sannsynlighetsforsett idet det på bakgrunn av bevisføringen må legges til grunn som bevist at tiltalte holdt det for mer sannsynlig at meldingen ville komme til fornærmedes kunnskap enn at den ikke ville det.

Retten er også kommet til at den objektive gjerningsbeskrivelsen i straffeloven § 390a er overtrådt ved at tiltalte gjennom "hensynsløs atferd" har krenket "en annens fred". Retten er enig at det kan stilles spørsmål ved om meldingen vurdert isolert faller innenfor ordlyden i bestemmelsen idet den er et uttrykk for tiltaltes følelser overfor fornærmede, hennes mor og søster. Retten skal påpeke at den er enig med forsvarer i at tiltalte ikke kan stå til ansvar for det som er skrevet av andre, herunder den profilbeskrivelse som var oppført på profilen til "bitchy bitchy" og den meldingen som "bitchy bitchy" skrev i gjesteboken til tiltalte den [redacted] 2003 kl 13:09. Etter rettens oppfatning kan imidlertid ikke meldingen vurderes løsrevet fra det øvrige som var skrevet om fornærmede forut for melding. Avgjørende for retten er at meldingen må vurderes i den konteksten den er fremsatt og med den publisitet som følger av den er skrevet på en offentlig tilgjengelig internettside. Retten legger i denne forbindelse til grunn som bevist utover enhver rimelig tvil at tiltalte var kjent med det øvrige som var skrevet om fornærmede, jf det som er sitert ovenfor. Tiltalte forklarte i retten at hun ikke ville ha skrevet den aktuelle meldingen dersom ikke profilbeskrivelsen til "bitchy bitchy" hadde omhandlet fornærmede. Etter rettens oppfatning er tiltaltes melding således med på å forsterke den krenkende og sårende effekten av det som for øvrig er skrevet om fornærmede. Retten skal i denne forbindelse påpeke at selv om tiltalte ikke eksplisitt har sluttet seg til de beskrivelser og uttalelser som for øvrig er gitt av fornærmede, og som til dels er av mer alvorlig og krenkende karakter, så har hun fulgt opp, og avsluttet, meningsutvekslingen med å gi uttrykk for at hun "hater" fornærmede, hennes søster og hennes mor. Ved vurderingen av om tiltaltes melding innebar en hensynsløs atferd må det etter rettens mening legges vekt på at fornærmede allerede var krenket ved det som for øvrig var skrevet om henne. Retten skal også påpeke at den legger til grunn som bevist utover enhver rimelig tvil at fornærmede forøvrig, i

større grad enn vanlig, var blitt plaget av andre elever på barne- og ungdomsskolen, herunder at tiltalte var klar over dette. Tiltalte forklarte i retten at hun var klar over at fornærmede, som hun uttrykte det, "har vært plaget i alle år".

Forsvarer har gjort gjeldende at begrepet "hate" ikke kan forstås etter sin ordlyd, idet tiltalte – og ungdommer generelt – med dette begrepet kun mener å gi uttrykk for at de misliker noe sterkt. Retten kan ikke legge avgjørende vekt på dette. På bakgrunn av bevisførselen legger retten til grunn at tiltalte har hatt store motforestillinger mot fornærmede siden tidlig på barneskolen. Hun har bl a forklart at hun og fornærmede ikke har pleid å hilse på hverandre når de har møttes på skolen til tross for at tiltalte og fornærmedes søster har gått i samme klasse på barneskolen.

Forsvarer har videre gjort gjeldende at den aktuelle meldingen er vernet av ytringsfriheten. Retten kan ikke se at ytringsfriheten gir vern for den type ytringer – fremsatt i den foreliggende konteksten – som det her er tale om. Et vern for den foretatte handling har ingen positive og samfunnsgavnlige effekter og ligger langt fra kjernen av de hensyn ytringsfriheten hviler på. Meldingen var ikke fremsatt med noen beskyttelsesverdig foranledning. Tiltalte har forklart at fornærmede aldri har gjort henne noe vondt. Tvert om kan meldingen ikke sees å ha vært motivert av annet enn en krenkende hensikt med stor grad av publisitet og krenkende effekt innenfor det relevante ungdomsmiljøet. Etter rettens mening har meldingen mer karakter av offentlig sjikanering og mobbing som det ikke bør gis vern for. For øvrig vises det til det som er sagt over om overtredelsen av gjerningsbeskrivelsen i straffeloven § 390a.

Det følger av det som er sagt ovenfor at bestemmelsene i straffeloven §§ 246 flg ikke stenger for en anvendelse av straffeloven § 390a.

Etter dette må tiltalte bli å straffedømme for overtredelse av straffeloven § 390a.

Straffeutmålingen:

Tiltalte er umyndig og er ikke tidligere straffet eller bøtelagt.

